

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-82-136>

УДК 657.1/.3:657.6:334.78

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ ТА ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В ХОЛДИНГОВИХ КОМПАНІЯХ

ORGANIZATION AND METHODOLOGY OF ACCOUNTING AND INTERNAL AUDIT IN HOLDING COMPANIES

Сахно Людмила Анатоліївна

кандидат економічних наук, доцент,

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-0339-3404>**Мартинюк Віталія Богданівна**

магістрантка,

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

ORCID: <http://orcid.org/0009-0000-9640-0575>**Sakhno Lyudmila, Martyniuk Vitalia**

Tavria State Agrotechnological University named after Dmitry Motorny

Дослідження присвячене організації бухгалтерського обліку та внутрішнього аудиту в холдингових компаніях наприкладі ТОВ «ФЕНІКС ГРУП Д.П.». Холдингові структури розглянуто, як складні економічні системи що потребують спеціалізованих підходів до формування облікової інформації та консолідованої фінансової звітності. Метою роботи є визначення особливостей організації обліку в холдингах та розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення системи внутрішнього аудиту у компанії. У дослідженні застосовано методи системного аналізу, узагальнення та спеціальні методи бухгалтерського обліку. Проаналізовано організаційну структуру бухгалтерської служби, облікову політику і процедури консолідації звітності. Визначено проблеми обліку міжкорпоративних операцій. Впровадження запропонованих заходів дозволить підвищити достовірність консолідованої звітності та ефективність управлінських рішень.

Ключові слова: холдингова компанія, консолідована звітність, внутрішній аудит, міжкорпоративні операції, облікова політика, ТОВ "ФЕНІКС ГРУП Д.П."

The research is devoted to the organization of accounting and internal audit in holding companies using the example of LLC "FENIKS GROUP D.P.". Holding structures are complex economic systems that require specific approaches to accounting and reporting. The purpose of the work is to determine the features of accounting organization in holdings and develop recommendations for improving the internal audit system. The study uses methods of system analysis, comparison, generalization and special accounting methods. The organizational structure of the holding's accounting service, accounting policy and procedures for consolidating reports are analyzed. The main problems of accounting for intercompany operations and the method of their elimination during consolidation are identified. The research results showed that the optimal model for holdings is a mixed model of accounting organization, when subsidiaries maintain current accounting independently, and the parent company provides methodological guidance and consolidation. Shortcomings in the practice of LLC "FENIKS GROUP D.P." were identified: lack of consolidation automation, difficulty in tracking intercompany operations, data inconsistency between group members. A conceptual model of the internal control system based on a five-component structure has been developed: control environment, risk assessment, control procedures, information and communication, monitoring. It is proposed to increase the organizational status of the internal audit service and implement automated control tools. The practical value of the work lies in the development of recommendations for holding companies on the formation of accounting policies, organization of reporting consolidation, building an internal audit system and digital transformation of accounting processes. Implementation of the proposed measures will increase the reliability of consolidated reporting and the effectiveness of management decisions.

Keywords: holding company, consolidated financial statements, internal audit, intercompany operations, accounting policy, LLC "FENIKS GROUP D.P."

Постановка проблеми. Холдингові компанії є поширеною формою організації великого бізнесу в Україні. Вони об'єднують юридично самостійні підприємства для досягнення синергетичного ефекту та підвищення конкурентоспроможності. Організація обліку в таких структурах має специфічні особливості, пов'язані з необхідністю консолідації фінансової інформації від різних підприємств, обліком міжкорпоративних операцій та елімінуванням внутрішньогрупових оборотів. ТОВ "ФЕНІКС ГРУП Д.П." є материнською компанією холдингу, що включає чотири дочірні підприємства в різних галузях економіки. Аналіз облікової практики компанії виявив низку проблем: недостатню регламентацію процедур консолідації, відсутність єдиних стандартів облікової політики, обмежену автоматизацію контрольних процесів, складність обліку міжкорпоративних операцій [2; 3].

Актуальність дослідження обумовлена зростанням вимог до транспарентності фінансової звітності, необхідністю протидії корупційним ризикам, впровадженням міжнародних стандартів фінансової звітності та цифровою трансформацією облікових процесів. Водночас вітчизняна нормативна база не повною мірою врегулює питання обліку в холдингових структурах, що створює труднощі для практиків [8].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні основи обліку в корпоративних структурах досліджували вітчизняні вчені: Ф.Ф. Бутинець розробляв методологічні основи бухгалтерського обліку, С.Ф. Голов досліджував консолідацію фінансової звітності, В.М. Жук вивчав теорію обліку в контексті інституційних змін, Г.Г. Кірейцев розробляв питання організації обліку на великих підприємствах. Проблеми внутрішнього контролю розглядали М.Д. Корінько (внутрішній аудит у холдингах), О.А. Петрик (методологія внутрішнього контролю), Н.І. Дорош (аудит консолідованої звітності), В.П. Пантелеєв (контроль міжкорпоративних розрахунків). Питання консолідації звітності вивчали Л.Г. Ловінська, О.В. Олійник, М.М. Шигун. Серед зарубіжних дослідників варто відзначити праці Р. Ентоні (управлінський контроль у корпораціях), Б. Нідлза (облік у багатонаціональних компаніях), Ж. Рішара (еволюція консолідованої звітності), Х. Андерсона (внутрішній контроль у корпораціях) [1; 6].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значну кількість наукових праць, присвячених питанням

бухгалтерського обліку, внутрішнього контролю та аудиту, у сучасних умовах діяльності холдингових компаній залишається низка аспектів, що потребують подальшого опрацювання. Зокрема, недостатньо досліджено методику формування єдиної облікової політики для багаторівневих корпоративних структур, механізми взаємодії між обліковими службами дочірніх підприємств та материнської компанії, а також особливості організації внутрішнього аудиту в умовах централізованого та децентралізованого управління. Малодослідженими залишаються питання побудови системи внутрішнього контролю на основі ризик-орієнтованого підходу, цифровізації аудиторських процедур у холдингах та забезпечення прозорості внутрішньогрупових операцій. Недостатньо розроблені питання організації обліку міжкорпоративних операцій з урахуванням різних форм взаємодії між учасниками холдингу, побудови служби внутрішнього аудиту, формування єдиної облікової політики та використання цифрових технологій в українських холдингових компаніях [7]. Усе це зумовлює необхідність комплексного наукового переосмислення підходів до організації й методики обліку та внутрішнього аудиту у холдингових компаніях, з урахуванням сучасних викликів і тенденцій корпоративного управління.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження організаційно-методичних аспектів побудови системи бухгалтерського обліку та внутрішнього аудиту в холдингових компаніях та розробка практичних рекомендацій на прикладі ТОВ "ФЕНІКС ГРУП Д.П."

Для досягнення поставленої мети у дослідженні визначено низку завдань, зокрема: проаналізувати організаційні моделі побудови бухгалтерської служби в холдингах, дослідити методику формування облікової політики холдингової компанії, визначити особливості обліку міжкорпоративних операцій, вивчити процес консолідації фінансової звітності, розробити концептуальну модель системи внутрішнього аудиту, а також проаналізувати практику обліку в ТОВ «ФЕНІКС ГРУП Д.П.» та запропонувати рекомендації щодо її вдосконалення.

Методологічною основою дослідження є системний підхід до аналізу організації обліку та аудиту в холдингових компаніях. Використано загальнонаукові методи: аналіз та синтез (для дослідження елементів системи обліку), порівняння (для зіставлення різних

підходів до організації обліку), узагальнення (для систематизації наукових поглядів), абстрактно-логічний метод (для теоретичних узагальнень). Застосовано спеціальні методи бухгалтерського обліку: документування, оцінка, рахунки та подвійний запис, консолідація. Використано метод експертних оцінок для виявлення проблем в організації обліку ТОВ "ФЕНІКС ГРУП Д.П." на основі опитування працівників.

Емпіричну базу дослідження складають фінансова звітність ТОВ "ФЕНІКС ГРУП Д.П." за 2021-2024 роки, облікова політика материнської та дочірніх компаній, внутрішні нормативні документи, національні та міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Холдингова компанія – це група юридично самостійних підприємств, об'єднаних відносинами контролю [1; 6]. ТОВ "ФЕНІКС ГРУП Д.П." є материнською компанією холдингу, що включає чотири дочірні підприємства з часткою участі від 75% до 100%. Організація обліку в холдингах може здійснюватися за трьома моделями (табл. 1). В ТОВ "ФЕНІКС ГРУП Д.П." застосовується змішана модель. Кожне дочірнє підприємство має власну бухгалтерську службу, що веде облік відповідно до єдиної облікової політики холдингу. Департамент фінансів материнської компанії виконує методологічні функції та здійснює консолідацію звітності.

Організаційна структура бухгалтерської служби холдингу включає: фінансовий директор (визначає стратегію розвитку облікової системи), департамент консолідації та звітності (консолідація фінансової звітності, взаємодія з аудиторами), департамент методології (розробка методичних рекомендацій, впрова-

дження інформаційних систем), бухгалтерські служби дочірніх підприємств (поточний облік, формування первинної звітності). Основні принципи організації обліку: єдність облікової політики, уніфікація документів та реєстрів, єдиний план рахунків, інтеграція інформаційних систем, прозорість внутрішньогрупових операцій, своєчасність звітності.

Облікова політика холдингу – це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються всіма учасниками групи для ведення обліку та складання звітності [5]. Специфіка формування облікової політики полягає у необхідності забезпечити баланс між уніфікацією облікових підходів та врахуванням специфіки окремих підприємств. Структура облікової політики холдингу ТОВ "ФЕНІКС ГРУП Д.П." включає: загальні положення (нормативна база, організація облікового процесу, технологія обробки інформації), методичний розділ (методи оцінки активів, амортизації, визнання доходів та витрат, створення резервів), спеціальний розділ для холдингу (порядок обліку міжкорпоративних операцій, методика консолідації, правила елімінавання), організаційний розділ (структура бухгалтерської служби, розподіл обов'язків, графік звітності).

Аналіз облікової політики ТОВ "ФЕНІКС ГРУП Д.П." виявив недоліки: недостатня деталізація порядку обліку складних міжкорпоративних операцій, відсутність чітких критеріїв визначення справедливої вартості для трансфертного ціноутворення, неповне регламентування процедур консолідації. Рекомендується розробити детальні інструкції з обліку міжкорпоративних операцій з прикладами проводок, впровадити систему трансфертного ціноутворення на основі методів ОЕСР,

Таблиця 1

Моделі організації обліку в холдингових компаніях

Модель	Характеристика	Переваги	Недоліки
Централізована	Облік концентрується в материнській компанії	Уніфікація процедур, економія на кадрах, ефективний контроль	Зниження оперативності, перевантаження центральної бухгалтерії
Децентралізована	Автономне ведення обліку в кожному підприємстві	Оперативність, врахування специфіки	Складність уніфікації, високі витрати, ризики неузгодженості
Змішана	Поточний облік у дочірніх компаніях, методологічне керівництво – у материнській	Баланс оперативності та контролю	Потребує чіткої регламентації

Джерело: сформовано авторами

створити регламент консолідації з описом процедур та термінів, впровадити єдину цифрову платформу для інтеграції даних.

Міжкорпоративні операції – це господарські операції між учасниками холдингу, які підлягають елімінуванню при консолідації звітності. Основні види операцій в ТОВ "ФЕНІКС ГРУП Д.П.": купівля-продаж товарів та послуг, фінансові операції (позики під відсоток), управлінські послуги та роялті, дивіденди. Приклад обліку внутрішньогрупового продажу: дочірнє підприємство "Альфа" продало товари дочірньому підприємству "Бета" на суму 1000 тис. грн (собівартість 800 тис. грн). На кінець періоду "Бета" реалізувала 60% товарів зовнішнім покупцям.

Консолідована фінансова звітність представляє групу підприємств як єдиний економічний суб'єкт. Відповідно до МСФЗ 10, материнська компанія зобов'язана скласти консолідовану звітність, якщо вона контролює дочірні підприємства [4]. Основні консолідаційні коригування: елімінування інвестицій материнської компанії проти капіталу дочірньої з визначенням гудвілу та неконтрольованої частки; елімінування внутрішньогрупових доходів та витрат; елімінування взаємних залишків дебіторської та кредиторської заборгованості; елімінування нереалізованого прибутку в залишках активів; розподіл прибутку на частки (контрольовану та неконтрольовану) (таблиця 2).

Проблемні аспекти консолідації в ТОВ "ФЕНІКС ГРУП Д.П.": відсутність автоматизації (консолідація здійснюється вручну в Excel), складність відстеження міжкорпоративних операцій через недостатню деталізацію аналітичного обліку, неузгодженість даних між компаніями через помилки або різницю в датах відображення операцій, труднощі у визначенні справедливої вартості активів.

Внутрішній контроль у холдингу – це система процедур для забезпечення достовірності облікової інформації, збереження активів, дотримання законодавства та ефективності управління. Концептуальна модель базується на моделі COSO і включає п'ять компонентів[9]: контрольне середовище (корпоративна культура, організаційна структура, кадрова політика), оцінка ризиків (ідентифікація операційних, фінансових, репутаційних ризиків), контрольні процедури (авторизація операцій, розмежування повноважень, документування, звірки, обмеження доступу, інвентаризації), інформація та комунікація (своєчасне отримання інформації, ефективні канали комунікації), моніторинг (поточний моніторинг, періодичні оцінки, внутрішній аудит).

Організаційна структура служби внутрішнього контролю ТОВ "ФЕНІКС ГРУП Д.П." включає: наглядова рада/ревізійна комісія → директор з внутрішнього аудиту → відділ внутрішнього аудиту та відділ комплаєнсу → внутрішні аудитори холдингу та контролери в дочірніх компаніях. Основні об'єкти контролю: основні засоби (наявність, оцінка, амортизація), запаси (збереження, облік руху, оцінка), розрахунки з контрагентами (договірна дисципліна, погашення заборгованості), міжкорпоративні операції (обґрунтованість трансфертних цін, узгодженість даних), фінансові результати (повнота доходів, обґрунтованість витрат), рух грошових коштів (цільове використання, платіжна дисципліна), складання звітності (достовірність, своєчасність). Методи контролю: документальний контроль, зустрічна звірка, інвентаризація, аналітичні процедури, спостереження, опитування, тестування контрольних процедур.

Виявлені недоліки: недостатня незалежність служби внутрішнього аудиту (підпо-

Таблиця 2

Етапи консолідації фінансової звітності

Етап	Зміст	Основні процедури
Підготовчий	Отримання та перевірка звітності	Отримання звітності від дочірніх компаній, перевірка відповідності обліковій політиці
Попереднє додавання	Об'єднання показників	Построкове додавання показників материнської та дочірніх компаній
Консолідаційні коригування	Елімінування	Виключення інвестицій та капіталу, внутрішньогрупових оборотів, залишків, нереалізованого прибутку
Формування звітності	Складання консолідованих форм	Баланс, звіт про фінансові результати, рух грошових коштів, власний капітал

Джерело: сформовано на основі

рядкована фінансовому директору), обмежене використання автоматизованих засобів контролю, відсутність формалізованої системи управління ризиками, недостатня частота інвентаризацій. Рекомендації: підвищити організаційний статус служби (підпорядкувати наглядовій раді), впровадити систему безперервного аудиту на основі автоматизованого моніторингу, розробити реєстр ризиків з оцінкою ймовірності та впливу, автоматизувати контрольні процедури, проводити регулярне навчання персоналу.

Сучасні інформаційні технології відкривають можливості для підвищення ефективності обліку та аудиту. Напрями цифровізації: впровадження інтегрованих ERP-систем (SAP, Microsoft Dynamics), використання хмарних технологій, автоматизація консолідації звітності (SAP BPC, Oracle Hyperion)[10], роботизована автоматизація процесів (RPA-боти для рутинних операцій), аналітика великих даних, блокчейн для міжкорпоративних розрахунків, системи безперервного моніторингу та аудиту. План цифрової трансформації для ТОВ "ФЕНІКС ГРУП Д.П.": 2025 рік – впровадження ERP-системи в материнській компанії; 2026 рік – розгортання ERP в дочірніх підприємствах та впровадження модуля консолідації; 2027 рік – автоматизація внутрішнього аудиту, впровадження RPA, створення аналітичної платформи. Аналіз фінансової та облікової практики ТОВ "ФЕНІКС ГРУП Д.П." дозволяє виділити основні тенденції розвитку холдингу та проблемні аспекти організації обліку і аудиту. Зокрема, спостерігається поступове зростання обсягів активів і прибутковості, що свідчить про розширення діяльності та нарощування інвестиційного потенціалу дочірніх підприємств. Водночас коливання маржинальності прибутку вказують на необхідність оптимізації операційних процесів та підвищення ефективності управлінських рішень.

Особливу увагу привертають міжкорпоративні операції, які формують значну частину внутрішньогрупового обороту холдингу. До таких операцій належать купівля та продаж товарів і послуг, надання управлінських та фінансових послуг, сплата роялті та дивідендів. Ці операції підлягають елімінаванню при складанні консолідованої фінансової звітності, що вимагає високого рівня деталізації аналітичного обліку та ретельного контролю. Організація обліку в холдингу базується на змішаній моделі, при якій поточний облік ведеться на рівні дочірніх підприємств відпо-

відно до єдиної облікової політики, а методологічне керівництво та консолідація здійснюються материнською компанією. У поточній практиці консолідація виконується вручну, що створює певні ризики помилок, знижує оперативність і ускладнює контроль за достовірністю даних. Впровадження інтегрованих ERP-систем та автоматизованих модулів консолідації дозволяє значно підвищити точність, своєчасність та прозорість фінансової інформації.

Система внутрішнього контролю та аудиту на даному етапі демонструє низький рівень організаційної незалежності, оскільки служба підпорядкована фінансовому директору. Недостатня частота інвентаризацій і аудиторських перевірок ускладнює своєчасне виявлення ризиків і порушень. Для підвищення ефективності пропонується організаційно зміцнити службу внутрішнього аудиту, впровадити системи безперервного моніторингу та автоматизованого контролю ризиків, а також забезпечити регулярне навчання персоналу. Впровадження цифрових технологій, таких як інтегровані ERP-системи, автоматизовані модулі консолідації та інструменти аналітики даних, відкриває нові можливості для оптимізації облікових і контрольних процесів. Це дозволяє підвищити якість облікової інформації, забезпечити своєчасність складання фінансової звітності та покращити прозорість внутрішньогрупових операцій [9; 10].

Отже, аналіз практики ТОВ "ФЕНІКС ГРУП Д.П." демонструє, що ефективна організація обліку та внутрішнього аудиту в холдингових компаніях потребує поєднання централізованого методологічного керівництва, децентралізованого ведення обліку, детальної аналітики внутрішньогрупових операцій та впровадження сучасних цифрових технологій. Такі заходи забезпечують підвищення ефективності управління, достовірності фінансової інформації та прозорості діяльності холдингу.

Висновки. За результатами дослідження встановлено, що холдингові компанії потребують специфічних підходів до організації обліку та аудиту через множинність юридичних осіб, міжкорпоративні операції та необхідність консолідації звітності. Оптимальною є змішана модель організації обліку, що поєднує децентралізоване ведення поточного обліку з централізованим методологічним керівництвом.

Єдина облікова політика холдингу є головним інструментом уніфікації облікових підходів. Вона має детально регламентувати всі специфічні операції, включаючи облік між-

корпоративних операцій, трансфертне ціноутворення та процедури консолідації. Облік міжкорпоративних операцій потребує особливої уваги, оскільки ці операції підлягають елімінаванню при консолідації. Необхідний детальний аналітичний облік внутрішньогрупових оборотів для коректної ідентифікації всіх операцій між учасниками холдингу. Процес консолідації є складним багатоетапним процесом, що включає підготовчі процедури, попереднє додавання, консолідаційні коригування та формування остаточних звітів. Автоматизація консолідації є пріоритетним напрямом вдосконалення.

Аналіз практики ТОВ "ФЕНІКС ГРУП Д.П." виявив проблеми: недостатню автоматизацію, складність відстеження міжкорпоративних операцій, неузгодженість даних, труднощі у визначенні справедливої вартості. Розроблено рекомендації щодо впровадження ERP-системи, створення регламентів консолідації,

посилення контролю. Система внутрішнього контролю має базуватися на моделі COSO з п'ятьма компонентами. Служба внутрішнього аудиту має бути організаційно незалежною. Виявлено недостатню незалежність служби в ТОВ "ФЕНІКС ГРУП Д.П.", рекомендовано підвищити її статус. Цифрова трансформація є об'єктивною необхідністю. Впровадження ERP-систем, автоматизованих систем консолідації, RPA, аналітики даних дозволяє підвищити якість облікової інформації та ефективність контролю.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з розвитком методології управлінського обліку в холдингах, вдосконаленням методики консолідації для складних структур, інтеграцією фінансового та нефінансового звітування, застосуванням штучного інтелекту, блокчейн-технологій, дослідженням впливу змін у МСФЗ та порівняльним аналізом міжнародної практики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Білуха М. Т. Теорія бухгалтерського обліку. Підручник. К.: Цент навчальної літератури, 2007. 690 с
2. Головацька С. І. Організаційно-методична модель внутрішнього контролю витрат та виконаних робіт будівельних підприємств. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2018. Випуск 55. С. 95-100.
3. Журавель Г. П., Хомин П, Я. Облікова політика підприємства в ринкових умовах : навч. посіб. / за ред. П.Я. Хомина. К.: Професіонал, 2009. 320 с.
4. Закону України Про внесення змін до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» щодо забезпечення аудиторської діяльності на період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки. Документ 2285-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2285-20#Text> (дата звернення 06.11.2025).
5. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Документ 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення 06.11.2025).
6. Мороз Л. І. Теоретичні та прикладні аспекти управління прямими матеріальними і трудовими витратами підприємства. *Вісник Національного університету «Львівська Політехніка»*. 2017. С. 212-218.
7. Мулик Я. І., Домбровська В. В. Внутрішньогосподарський контроль фінансової безпеки підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. Вип. 22. С. 960-964.
8. Шмиголь Н. М., Рибалко О. М., Єременко П. В. Актуальні проблеми та шляхи удосконалення обліку витрат на підприємствах. *Вісник Запорізького національного університету*. 2015. № 3 (27). С. 108-114.
9. Internal Audit and Accounting Information Security in Listed Companies: Enhancing Governance for Sustainable Development Goals. *Journal of Lifestyle and SDGs Review*. 2025;5(4):e05846. DOI: 10.47172/2965-730X.SDGsReview.v5.n04.pe05846.
10. Organization of Management Accounting in Agricultural Holding Companies. *Auditor*. 2023;9(8):29-35. DOI: 10.12737/1998-0701-2023-9-8-29-35.

REFERENCES:

1. Bilukha, M. T. (2007). *Teoriia bukhgalterskoho obliku* [Theory of Accounting]. Tsentr navchalnoi literatury [in Ukrainian]
2. Holovatska, S. I. (2018). *Orhanizatsiino-metodychna model vnutrishnyoho kontroliu vytrat ta vykonanykh robit budivelynykh pidpriemstv* [Organizational and methodological model of internal control of costs and completed works of construction enterprises]. *Visnyk Lvivskoho torhovelno-ekonomichnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, (55), 95–100. [in Ukrainian]

3. Zhuravel, H. P., & Khomyn, P. Ya. (2009). Oblikova polityka pidpriemstva v rynkovykh umovakh [Accounting policy of the enterprise in market conditions] (P. Ya. Khomyn, Ed.). *Profesional*. [in Ukrainian]
4. Verkhovna Rada of Ukraine. (2025). Zakon Ukrainy "Pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy 'Pro audyt finansovoi zvitnosti ta audytorsku diialnist' shchodo zabezpechennia audytorskoï diialnosti na period dii voiennoho stanu ta pisliavoiennoho vidnovlennia ekonomiky" [Law of Ukraine on Amendments...] (No. 2285-IX). Retrieved November 6, 2025, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2285-20#Text> [in Ukrainian]
5. Verkhovna Rada of Ukraine. (n.d.). Zakon Ukrainy "Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini" [Law of Ukraine on accounting and financial reporting] (No. 996-XIV). Retrieved November 6, 2025, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> [in Ukrainian]
6. Moroz, L. I. (2017). Teoretychni ta prykladni aspekty upravlinnia priamymy materialnymy i trudovymy vytratamy pidpriemstva [Theoretical and applied aspects of managing direct material and labor costs of the enterprise]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska Politekhnikha"*, 212–218 [in Ukrainian]
7. Mulyk, Ya. I., & Dombrovska, V. V. (2018). Vnutrishnohospodarskyi kontrol finansovoi bezpeky pidpriemstva [Internal economic control of enterprise financial security]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*, (22), 960–964 [in Ukrainian]
8. Shmyhol, N. M., Rybalko, O. M., & Yeremenko, P. V. (2015). Aktualni problemy ta shliakhy udoskonalennia obliku vytrat na pidpriemstvakh [Current problems and ways to improve cost accounting at enterprises]. *Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu*, 3(27), 108–114 [in Ukrainian].
9. Internal Audit and Accounting Information Security in Listed Companies: Enhancing Governance for Sustainable Development Goals. *Journal of Lifestyle and SDGs Review*. 2025;5(4):e05846. DOI: 10.47172/2965-730X. SDGsReview.v5.n04.pe05846 [in English]
10. Organization of Management Accounting in Agricultural Holding Companies. *Auditor*. 2023;9(8):29-35. DOI: 10.12737/1998-0701-2023-9-8-29-35 [in English].

Дата надходження статті: 04.12.2025

Дата прийняття статті: 17.12.2025

Дата публікації статті: 29.12.2025